

Brevdato	
Afsender	Simon Mark Jacobsen (Sagsbehandler, Vand og pesticider)
Modtagere	
Akttitel	Høringssvar
Identifikationsnummer	806367
Versionsnummer	1
Ansvarlig	Simon Mark Jacobsen
Vedlagte dokumenter	Aktdokument Høringssvar HØV juni 2025 KL's høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand jnr 2024_10181 LF høringssvar Høringssvar_HOFOR_bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand Høringssvar DVV Teknisk høringssvar - udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand ~ 2015-032196-67 Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers bes 50203985_3_0 Høringssvar til bkg. om PFAS i drikkevand Høringssvar 062025_Høringssvar_DANVA_PFAStilskudsordning
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	19. jun 2025

Hedehusene Østre Vandværk a.m.b.a.

7. juni 2025

Høringssvar: Miljøministeriets bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod per- og polyfluoralkylstoffer (PFAS) i drikkevand

Hedehusene Østre Vandværk a.m.b.a. (HØV) er et lille lokalt vandværk med en årlig udpumpning af 100.000m³ drikkevand til værkets forbrugere i det centrale Hedehusene. De nye skærpede krav til PFAS-indholdet i drikkevand i 2021 resulterede i, at vandværket måtte lukke indvindingen, da råvandet fra værkets borerer overskred de nye kravværdier fra Miljøministeriet. HØV kunne ikke udføre nye borerer på kildepladsen; men måtte i stedet aktivere vandværkets beredskabsplan og indkøbe vand fra nabovandværket til efterfølgende distribution blandt forbrugerne.

HØV iværksatte allerede i 2021 laboratorie- og pilotforsøg til undersøgelse af muligheden for rensning af råvandet for PFAS-stoffer med aktivt kul. Disse undersøgelser, der foregik med kyndig ekstern konsulentbistand, blev en succes, og de ledte i 2022-23 frem til en myndighedsansøgning samt efterfølgende projektering af et renseanlæg i fuldskala. Anlægget blev etableret sidst i 2023, og efter en testproduktion hen over årsskiftet, blev værket sat i drift den 23. januar 2024. HØV har nu i ca. 1,5 år produceret rent vand til forbrugerne gennem værkets PFAS-filter med aktivt kul. Alle disse ekstra tiltag har kostet dyrt for forbrugerne, der har måttet bære en kraftig vandprisforhøjelse til hvad, der i dag formentligt er Danmarks højeste vandpris per kubikmeter.

HØV er positiv over for den nærværende bekendtgørelse fra Miljøministeriet, da den åbner mulighed for compensation for de mange og store ekstraudgifter vandværkets har haft siden 2021, og som vandværket stadig har til den daglige drift af renseanlægget.

HØV takker for tilkendegivelsen på høringsmødet den 4. juni 2025 hos Danske Vandværker om, at der kan gives tilskud med tilbagevirkende kraft. HØV er dog ærgerlig over, at der kun kan gives tilskud på op til 50 % af udgifterne, idet forureningen med PFAS i grundvandet er uforskyldt fra vandværkets side.

Det er afgørende for HØV, at de tilskudsberettigede udgifter ud over anlægsomkostninger også omfatter tilskud til driften af PFAS-reseanlæg. HØV ønsker derfor bekræftet oplysningen på nævnte høringsmøde om, at tilskud til drift kan indeholdes i bekendtgørelsens § 3, nr. 5. og at dette tydeligt præciseres i den kommende vejledning udarbejdet af Miljøstyrelsen.

I nævnte vejledning bør angives, hvorvidt følgende omkostninger er tilskudsberettiget:

- 1) Direkte udgifter til etablering af et PFAS-rensningsanlæg samt dertil eventuelle nødvendige bygningsændringer.
- 2) Udgifter til køb af vand fra et eksternt vandværk til distribution blandt vandværkets egne aftagerne i nedlukningsfase(r), hvis dette er nødvendigt for vandværket i tiden fra konstatering af forureningen til genopstart af vandværket med PFAS-filteranlæg, samt under den efterfølgende drift bl.a. ved filterskift og serviceeftersyn, vedligeholdelse med mere.
- 3) Udgifter til laboratorieforsøg samt pilotforsøg med rensningsmetoder før etablering af et fuldskala PFAS-rensningsanlæg, samt efterfølgende forsøg til optimering af renseanlægget.
- 4) Udgifter til konsulentbistand og rådgivning fra firmaer, der har indsigt i vandrensningsteknik.
- 5) Udgifter til vandanalyser med hensyn til PFAS fra konstatering af forureningen og derefter under den efterfølgende nedlukningsfase.
- 6) Omkostninger relateret til drift af PFAS-filteranlægget efter etablering og opstart herunder driftsudgifter til skift af filtermateriale, løbende vandanalyser i relation til drift af PFAS-filteranlægget, midlertidigt køb af vand fra eksternt vandværk i eventuelle nedlukningsfaser for eksempel under filterskift og almen vedligeholdelse, driftsomkostninger til vedligeholdelse af et påbudt UV-anlæg i forbindelse med filteranlægget samt endelig udgifter til ekstern teknisk, juridisk og administrativ rådgivning med hensyn til anlæggets generelle drift.

Endeligt er det vigtigt, at bekendtgørelsen formuleres således, at tilskud fra midlerne vurderes ud fra målinger af PFAS-indholdet foretaget på vandværket inden rensningen af råvandet fra borerne. Den nuværende formulering i bekendtgørelsens §5 om "taphaneprøve udtaget ved forbruger" er desværre ubrugelig, da det jo ikke er lovligt at lede forurennet vand frem til forbrugerens taphane.

Hedehusene Østre Vandværk a.m.b.a. står gerne til rådighed for uddybelse af vores forslag eller for besvarelse af andre spørgsmål. Ministeriet er således til en hver tid velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen
Poul-Henrik Larsen
Formand for bestyrelsen
Hedehusene Østre Vandværk a.m.b.a.
E-mail: phljo@os.dk
Telefon: 40 96 96 32

KL's høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand

KL takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkastet til bekendtgørelsen om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand. Tilskudspuljen er en del af udmøntningen af regeringens PFAS-handlingsplan.

Bekendtgørelsen er overordnet tydelig og konkret i sine formuleringer, men KL har en række bemærkninger og forslag til præcisering og forbedring af udkastet.

KL hilser initiativet velkommen og finder det positivt, at der etableres en økonomisk støtteordning til håndtering af PFAS-problematikken i drikkevandet. Samtidig vil vi understrege, at beskyttelse af grundvandet bør være det primære politiske mål. Det er fortsat væsentligt billigere og mere bæredygtigt at forebygge forurening fra fx PFAS, pesticider og nitrat end at rense vandet, når skaden er sket. Vi bør fastholde princippet om, at danskerne skal kunne drikke rent grundvand uden behov for rensning – og ikke bevæge os i retning af en praksis, hvor dyr og kompleks vandrensning bliver normen.

KL tager forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Krav om kommunal tilladelse og overensstemmelse med vandforsyningsplan

Bekendtgørelsen bør tydeliggøre, at projekter kun kan modtage tilsagn om tilskud, hvis de er godkendt af kommunen og i overensstemmelse med den kommunale vandforsyningsplan. Dette fremgår ikke direkte af § 10 eller øvrige bestemmelser, men er afgørende for at sikre, at projekter ikke strider mod vandforsyningsloven. KL ønsker en præcisering heraf, evt. ved at knytte det til ansøgningsmaterialet.

Afgrænsning af tilskudsberettigede vandforsyninger

Bekendtgørelsen udelukker anlæg, der kun forsyner én husstand, fra at modtage tilskud. Dette skaber u hensigtsmæssig forskelsbehandling, da nogle af disse anlæg leverer til kommerciel eller offentlig aktivitet og derfor er underlagt samme PFAS-kontrolkrav som øvrige anlæg. Eksempelvis findes der i Herning Kommune omkring 150 af sådanne anlæg.

KL foreslår, at tilskud enten bør gælde alle vandforsyninger omfattet af PFAS-analysekrav, eller alternativt kun målrettes de almene vandforsyninger for at sikre enkle og effektive ordninger.

Økonomisk byrde for enkeltindvindere uden kommerciel aktivitet

Selvom differentieringen mellem enkeltindvindere og øvrige anlæg er forståelig, stiller den nogle private borgere urimeligt dårligt. For enkeltindvindere

Dato: 3. juni 2025

Sags ID: SAG-2025-02364
Dok. ID: 3586633

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

uden kommerciel/offentlig aktivitet, som ligger langt fra et alment vandværk, kan det være en meget stor økonomisk byrde at finansiere tilkobling.

Der bør overvejes en dispensationsmulighed, hvor enkeltindvindere med PFAS-problemer i drikkevand og med stor afstand til nærmeste almene forsyning (fx over 2–3 km) kan søge om tilskud til tilkobling til det almene vandværk.

Tydeliggør tilskud til forbindelsesledninger

Bekendtgørelsens § 3, stk. 3, giver mulighed for tilskud til etablering af forbindelsesledning til nærmeste nabovandværk. Det er uklart, om dette omfatter tilslutning af ikke-almene vandforsyninger til almene. Hvis dette ikke er hensigten, bør bestemmelsen omformuleres for at undgå misforståelser og sikre klar retsanvendelse.

Vurdering af tilskud til tekniske løsninger for ikke-almene anlæg

Det bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at ikke-almene anlæg kan få tilskud til etablering af afværgeboringer, nye boringer og vandbehandlingsanlæg. I mange tilfælde vil en tilkobling til en nærliggende almen forsyning være en mere langsigtet og robust løsning. Det bør derfor også undersøges, om en sådan tilkobling i nogle tilfælde er en billigere løsning end at etablere nye lokale anlæg. Det vil kommunerne kunne være med til at belyse. Tilskudsordningen bør derfor i højere grad fremme sådanne løsninger, hvor det er muligt.

Tidsmæssig afgrænsning: Gældende og allerede igangsatte projekter

Bekendtgørelsen bør præcisere, om der kan gives tilskud til allerede igangsatte eller afsluttede projekter, eller om ordningen udelukkende gælder fremadrettede aktiviteter. I praksis har nogle vandforsyninger allerede iværksat nødvendige foranstaltninger på grund af akutte behov. Det bør overvejes, om disse projekter også kan modtage støtte med tilbagevirkende kraft.

Afklaring af "forundersøgelser" i § 3

Begrebet "forundersøgelser" i § 3 bør uddybes. Det bør præciseres, om det også omfatter:

- Indkøringsfase af anlægget
- Pilotforsøg med forskellige typer kul
- Analyser for gennembrudstid og filterkapacitet
- Øvrige tekniske og kemiske afklaringer

Disse aktiviteter er centrale for valg af løsning og kan udgøre en væsentlig del af de samlede udgifter. Det anbefales, at bekendtgørelsen eller ansøgningsmaterialet angiver, at disse omkostninger er støtteberettigede.

Dato: 3. juni 2025

Sags ID: SAG-2025-02364
Dok. ID: 3586633

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

Prioritering af tilskud – antal forsynede og PFAS-niveau

Bekendtgørelsens § 8 om prioriteringskriterier kunne med fordel gentænkes. Spørgsmålet er, om det er hensigtsmæssigt kun at prioritere ansøgninger efter højeste PFAS-niveau uden at se på antallet af personer, der forsynes eller alternativer til rensning. Der bør tages stilling til, om fx et lavt PFAS-niveau ved en almen vandforsyning skal vægtes højere end højt PFAS-niveau ved en ikke-almen. En tydelig prioriteringsmodel vil sikre transparens og retfærdig fordeling af tilskud.

Med venlig hilsen

Janne Sommer
Konsulent

Dato: 3. juni 2025

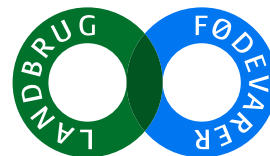
Sags ID: SAG-2025-02364
Dok. ID: 3586633

E-mail: JANI@kl.dk
Direkte: 3370 3515

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

Dato 10. juni 2025
Side 1 af 1

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Meldahlsgade 1
DK 1613 København V

T +45 3339 4000

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljø- og Ligestillingsministeriet

Departementet

E: simaj@mim.dk

**J.nr. 2024-10181 Landbrug & Fødevarers høringssvar vedr. udkast til
bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod
PFAS i drikkevand**

Med bekendtgørelsen udmøntes den del af den nationale PFAS handlingsplan, som handler om at stille en pulje til rådighed for vandforsyninger til beskytte borgernes drikkevand mod PFAS.

Vi skal blot kort meddele, at vi hilser bekendtgørelsesforslaget velkomment.

Med venlig hilsen

Henrik Bang Jensen
Chefkonsulent

Miljø & Bæredygtighed

M +45 4037 2632

E hbj@lf.dk

Høringssvar

Modtager: Miljø- og Ligestillingsministeriet, Departementet, Vand og Pesticider

Kontaktperson: Simon Mark Jacobsen (simaj@mim.dk)

Afsender: Christine Mosegaard Jensen, Seniorspecialist, Vand Plan

Dato: 6. juni 2025

Høringssvar til udkast vedr. bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand – sagsnummer 2024-10181

HOFOR har gennemgået udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand, og har følgende bemærkninger:

- Betingelser for tilskud er, jf. §5, vandforsyninger der har målt overskridelser af kravværdier for de 4 PFAS og de 22 PFAS eller værdier, for disse to kravværdier, der ligger mellem 0 µg/l og kravværdierne, ved mindst én taphaneprøve udtaget ved forbruger. Til det har HOFOR følgende bemærkninger:
  - Siden ikrafttrædelsen af Drikkevandsbekendtgørelsen (BEK nr. 2361 26/11-2021), har vandforsyningerne skulle overholde kravværdier for 4 PFAS (0,002 µg/l) og 22 PFAS (0,1 µg/l) ved forbrugers taphane. På den baggrund har vandforsyningerne, hvis nødvendigt, indført foranstaltninger*, så disse kravværdier i dag er overholdt. Derfor bør det ikke være muligt at måle overskridelser af disse kravværdier ved taphaneprøver, da forsyningerne så ikke overholder gældende lovgivning.
  - Det vil være muligt at måle værdier ved taphaneprøver, der ligger over detektionsgrænsen for analysen og under kravværdien. Men da der i tilskudsordningen prioriteres efter højest procentvis overskridelse af kravværdien, eller værdier tættest på kravværdien, vil der kunne spekuleres i at styre vandindvindingen og – distributionen, således at der opnås højest mulig PFAS-koncentration i drikkevandet forud for en taphaneprøvetagning.
  - **FORSLAG:** Som betingelse for tilskud (jf. §5), ville prøver udtaget fra indvindingsboringer/kildepladser, give et mere reelt billede af, hvor hårdt de enkelte vandforsyninger er påvirket af PFAS i det grundvand der indvindes.

*Disse foranstaltninger kan være neddroset indvinding på kildepladser/indvindingsboringer med høj PFAS-koncentration, så den resulterende koncentration afgang værk, og dermed ved taphane, overholder gældende kravværdi. Denne foranstaltning kommer ikke med økonomiske omkostninger, men påvirker vandforsyningernes produktionskapacitet og forsyningssikkerhed.

En anden type foranstaltning kunne være, et allerede implementeret anlæg til rensning for PFAS, der medvirker, at kravværdierne overholdes i dag ved taphaneforbruger.

Modtager: Miljø- og Ligestillingsministeriet
E-mail: simaj@mim.dk
Sags nr.: 2024-10181

Dato: 10. juni 2025

Høringssvar: Bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand

Hermed fremsendes Danske Vandværkers høringssvar til bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand, der er en længe ventet udmøntning af regeringens PFAS-handlingsplan fra sidste år.

Danske Vandværker takker for tilkendegivelsen på høringsmødet den 4. juni 2025 om, at der kan gives tilskud med tilbagevirkende kraft samt, at ansøgningsprocessen igangsættes af Miljøstyrelsen den 1. september 2025. Tilskud til PFAS beskyttelsesforanstaltninger haster, da de af vores medlemmer som er ramt af PFAS forureninger over grænseværdien, allerede har investeret betydelige beløb til rensning af drikkevandet og overholdelse af kravværdierne.

Danske Vandværker er ærgerlige over, at der kun gives tilskud på op til 50 % af udgifterne, da forurening med PFAS er en udefra kommende begivenhed, der ikke kan afværges af de enkelte vandværker og rammer vilkårligt geografisk.

Specifikke bemærkninger:

§ 3 om Tilskudsberettigede udgifter

Det er afgørende for vores medlemmer, at de tilskudsberettigede udgifter også omfatter tilskud til driften af PFAS- renseanlæg. Danske Vandværker vil derfor gerne have bekræftet oplysningen på høringsmødet om, at tilskud til drift kan indeholdes i bekendtgørelsens § 3, nr. 5. Miljø- og Ligestillingsministeriet kan enten udvide hjemlen og tydeliggøre, at driftsudgifter forbundet med rensning er omfattet. Alternativt skal det tydeligt præciseres i den kommende vejledning udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Ad § 3, nr. 3 om Udgifter til alternativ vandforsyning

Det angives, at der kan ansøges om tilskudsberettigede udgifter "til nærmeste nabovandværk, som kan fungere som alternativ vandforsyning." Da det ikke er sikkert, at nærmeste nabovandværk har kapacitet til at levere vand til det ansøgende vandværk, ønsker Danske Vandværker bekræftet, at anden del af bestemmelsen "som kan fungere som alternativ vandforsyning.", omfatter den situation, hvor der etableres en forbindelsesledning til et andet end det nærmeste nabovandværk, der kan levere vand, samt at ekstraudgifter til køb af vand fra nabovandværk i nedlukningsfaser også er tilskudsberettiget.

§ 4 om Modtagere af tilsagn og tilskud

Danske Vandværker gør opmærksom på, at det kan være samfundsøkonomisk uforholdsmæssigt dyrt at give tilskud til renseanlæg ved meget små ikke almene vandforsyninger, der forsyner mere end en ejendom, men ikke over ni ejendomme. Det burde i det lys overvejes at etablere et pointsystem, således at tilskuddet til ikke almene vandforsyninger ikke overstiger den udgift, der vil være til at anlægge en alternativ forsyningsledning til nærmeste almene vandforsyning.

§ 5 om Betingelser for tilskud

Det er ikke tilladt at levere vand ved forbrugerens taphane over kravværdien, hvorfor nuværende formulering i bekendtgørelsens §5 om "taphaneprøve udtaget ved forbruger" er misvisende. Bekendtgø-

relsen skal således rettes til, at tilskud fra puljen vurderes ud fra målinger foretaget ved boringen eller på vandværket inden rensning.

Danske Vandværker hilser det velkomment, at der allerede kan søges om tilskud, når der detekteres PFAS over kravværdien 0, jf. § 5, stk. 1 nr. 2 og 4. Dog kan vi have den bekymring, at puljen bliver udtømt for hurtigt, hvis ikke der er proportionalitet mellem overskridelsen og tilskuddets størrelse.

§§ 11 og 12 om Udbetaling af tilskud

Danske Vandværker ser frem til at se anmodningsskemaet. Det er yderst vigtigt, at ansøgningsprocessen er gennemsækelig og transparent. Der er tale om store beløb i vores medlemmers samlede budget, der pludseligt og uden mulighed for planlægning har skullet bruges til sikring af rent drikkevand.

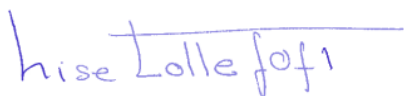
I tilfælde hvor der ansøges om tilskud til løbende udgifter til drift af renseanlæg, ønsker Danske Vandværker afklaret, hvorvidt der skal søges om driftstilskud årligt. Danske Vandværker opfordrer til, at reglerne for tilskud præciseres tydeligt i en vejledning med blik for, at ansøgningsprocessen bliver så let administrativt som muligt.

§ 17 om Klage

Da det ikke er muligt at indbringe beslutninger truffet af Miljøstyrelsen for anden administrativ myndighed, er det Danske Vandværkers håb, at der fra Miljøstyrelsens side vil blive vejledt grundigt i ansøgningsprocessen, da denne er ny for alle parter.

Danske Vandværker har udarbejdet høringssvar i tæt samarbejde med vores medlemmer, der har oplevet en forurening med PFAS. Vi og vores berørte medlemmer står til rådighed for uddybelse af vores forslag eller andre spørgsmål.

Venlig hilsen

Lise Lotte Toft
Direktør
Danske Vandværker

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Att.: Simon Mark Jacobsen
mim@mim.dk
simaj@mim.dk

DANSKE
REGIONER

06-06-2025
EMN-2025-00505
1785915
Bvi@regioner.dk

Teknisk høringssvar på udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand, sagsnummer 2024-10181

Tak for den tilsendte høring af udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand, som vi har modtaget den 19. maj.

Vi sender her Danske Regioners tekniske bemærkninger til bekendtgørelsen.

Bekendtgørelsen giver mulighed for, at vandforsyninger, der er ramt af PFAS-forurening, kan søge om tilskud til delvis dækning af udgifter til beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand.

Kriterier for tilskud

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at bekendtgørelsen først giver mulighed for at søge tilskud, når PFAS er påvist i forbrugerens taphane, og at ansøgninger prioriteres efter de højeste indhold af PFAS. Kriterierne vil give forsyningerne et incitament til at vente på, at PFAS-forurening når helt frem til forbrugeren, inden der sættes ind med foranstaltninger, hvilket de formentlig ellers vil gøre meget for at undgå. I mange tilfælde vil vandforsyningerne ellers have mulighed for at forebygge, at PFAS-forurening som observeres i indvindingsboringerne når frem til forbrugerne, f.eks. ved at midlertidigt at ændre boringsdriften, indtil der kan iværksættes rensning eller afværgepumpning – eller de kan iværksætte foranstaltninger, allerede når PFAS påvises i en indvindingsboring.

Vi foreslår, at man i stedet ser på, hvor stor en andel af vandværkets indvinding, der er ramt af PFAS. Det vil også være hensigtsmæssigt med en mere dynamisk model, som kan give vandforsyningerne mulighed for at agere proaktivt, når der ses stigende indhold af PFAS i en eller flere indvindingsboringer, i stedet for at vente på, at forureningen når frem til forbrugerne.

Under alle omstændigheder er en enkelt vandprøve fra en forbrugers taphane ikke noget godt mål for, i hvor høj grad vandforsyningen er ramt af PFAS. Ved små forsyninger er der ofte i praksis tale om et relativt tilfældigt målepunkt,

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

som også er valgt ud fra praktiske hensyn, og der er under alle omstændigheder tale om et øjebliksbillede, som blandt andet afspejler, hvilke boringer der har været i drift på det pågældende tidspunkt.

Hvis Miljø- og Ligestillingsministeriet ønsker, at forureningen skal være nået frem til forbrugeren, før der kan gives tilskud til at vandforsyningsens indsats, vil vi foreslå, at man i stedet anvender målepunktet "afgang vandværk". En kontrolprøve til verificering af indholdet af PFAS må også være obligatorisk.

Omfattede forsyninger

Bekendtgørelsen giver mulighed for at give tilskud til vandforsyninger, der forsyner mere end én person. Hermed bliver tilskudsordningen også målrettet ikkealmene forsyninger. Det kan medføre, at midler fordeles på projekter, som i et bredere vandforsyningsperspektiv ikke nødvendigvis er dem, der giver størst samfundsmæssig værdi.

Derudover bemærkes, at ikkealmene vandforsyninger sædvanligvis kun foretager forenklet kontrol og derfor ikke vil opdage et eventuelt indhold af PFAS i drikkevandet. Tidligere undersøgelser har vist, at mange ikkealmene vandforsyninger har overskridelser på andre parametre, bl.a. pesticider, som heller ikke indgår i den forenkledte kontrol. Det kan derfor være relevant at forholde sig til, om der bør gives tilskud til beskyttelsesforanstaltninger til vandforsyninger, som ikke i øvrigt opfylder kravene til vandkvalitet, eller hvor dette er uafklaret.

Regionernes rolle

Regionerne har som bekendt stærke kompetencer, når det gælder undersøgelse og afværge af forurening, også når det gælder forurening af grund- og drikkevand med PFAS. I nogle tilfælde har regionerne allerede samarbejde med almene vandforsyninger om at etablere afværgeforanstaltninger og rensning, også inde på selve vandværket. Arbejdet for at beskytte drikkevand mod forurening med PFAS er en indsats, som regionerne allerede prioriterer højt, både i puljen til oprensning af PFAS-forurening og i den øvrige offentlige indsats.

Vi vil foreslå, at Miljø- og Ligestillingsministeriet overvejer, om der er mulighed for i højere grad at indtænke regionernes kompetencer på området i tilskudsordningen. Det kan f.eks. ske ved at give mulighed for, at regionen indgår som ansøger sammen med en vandforsyning. Herved kan man opnå, at regionernes faglige kompetencer, generelle indsigt og erfaring med at etablere afværgeforanstaltninger udnyttes bedst muligt.

Under alle omstændigheder er regionerne indstillet på at indgå i samarbejde med vandforsyningerne om projekterne, hvor det er relevant, så der skabes mest mulig synergi.

Venlig hilsen

Bente Villumsen
Enhedschef

Aalborg Kommune, KM Grundvand
Stigsborg Brygge 105, 9400 Nørresundby

Miljø- og Ligestillingsministeriets departement (Miljøministeriet Departementet)
Højbro Plads 4
1200 København K

Klima og Miljø
KM Grundvand
Stigsborg Brygge 105
9400 Nørresundby
+4599319477

Sagsnr.: 2015-032196
Dok.nr.: 2015-032196-67

Mandag 9-15
Tirsdag 9-15
Onsdag 9-15
Torsdag 9-15
Fredag 9-14

06.06.2025

Høringssvar til udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand

Aalborg Kommune har følgende bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand, som er sendt i høring d. 19. maj 2025, og som forventes at træde i kraft 1. juli 2025.

Klip fra udkastet (Bekendtgørelsen)	Kommentar
<p>§ 3. Miljøstyrelsen kan efter reglerne i denne bekendtgørelse give tilsagn om og tilskud til delvis dækning af følgende udgifter til projekter vedrørende foranstaltninger, der skal sikre drikkevand mod indhold af PFAS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Etablering af anlæg til rensning af råvand eller drikkevand for PFAS ved borer eller på vandværker. 2) Etablering af afværgeboringer, der hindrer spredning af PFAS i grundvand mod forsyningens indvindingsboringer. 3) Etablering af forbindelsesledning til nærmeste nabo-vandværk, som kan fungere som alternativ vandforsyning. 4) Forundersøgelser til de nævnte foranstaltninger 5) Andre fysiske ændringer i forsyningsstrukturen, der er nødvendige for at sikre forsyningssikkerheden i forbindelse med projekter vedrørende nr. 1, 2 og 3. 6) Anden administration, der er nødvendig for opfyldelse af forpligtelser over for Miljøstyrelsen i anledning af meddelt tilsagn om tilskud.	<p>Er <u>tilslutning til et alment vandværk</u> en tilskudsberettiget udgift, hvis en ikke-almen vandforsyning, der forsyner 2-9 ejendomme/husstande, har fund af PFAS og søger om tilskud?</p> <p>Hvis tilslutning til et alment vandværk er en tilskudsberettiget udgift, vil det så være en forudsætning for tilskud, at alle husstandene ved den ikke-almene vandforsyning tilsluttes det almene vandværk?</p>
<p>§ 4. Tilsagn om tilskud eller tilskud efter § 3, kan alene gives til vandforsyninger, der forsyner mere end en ejendom.</p>	<p>Hvorfor er det ikke alle vandforsyninger, der er omfattet af drikkevandsbekendtgørelsen, der kan være modtagere af tilsagn og tilskud?</p>

	I så fald vil det også være muligt for vandforsyninger med kommercielle formål, f.eks. udlejningsejendomme at søge om tilskud.
<p>§ 11. Anmodning om udbetaling af tilskud skal indsendes til Miljøstyrelsen på et anmodningsskema, som stilles til rådighed af Miljøstyrelsen. Anmodning skal som minimum indeholde oplysninger om:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) projektets resultater og effekt, 2) dokumentation for tilsagnsindehaverens tilskudsberettigede udgifter og 3) oplysninger, der giver grundlag for Miljøstyrelsens vurdering af, om betingelser og vilkår for udbetaling af tilskud er opfyldt. 	Hvis en vandforsyning etablerer foranstaltninger til at sikre drikkevandet mod PFAS, f.eks. afværgeboringer, og det viser sig ikke at have den forventede effekt, vil vandforsyningen så kunne få udbetalt tilskud?

Generelle bemærkninger

Kan man få tilskud med tilbagevirkende kraft for foranstaltninger mod PFAS, der allerede er iværksat?

Venlig hilsen

Kristine Lohmann Pedersen

+4599319477

Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på www.aalborg.dk/kontakt eller via Digital Post på www.borger.dk. Læs om dine rettigheder og hvordan vi behandler personoplysninger på www.aalborg.dk/gdpr.

6. juni 2025

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Simon Mark Jacobsen (simaj@mim.dk)

Høringssvar om udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand

Tak for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevand.

På vegne af Bryggeriforeningen, der repræsenterer danske bryggerier og tapperier, er bekæmpelse af PFAS-forurening afgørende, og derfor hilser vi også bekendtgørelsen velkommen.

PFAS-forurening udgør en alvorlig og stigende trussel mod både folkesundheden og virksomheder, der er afhængige af rent grund- og drikkevand. Dette gælder særligt for fødevarevirksomheder som bryggerier og tapperier, hvor rent vand uden spor af skadelige kemikalier er en afgørende råvare og forudsætning for både produktkvalitet, forbrugertillid og eksport.

Vi anerkender og støtter bekendtgørelsens overordnede formål om at beskytte drikkevandet mod PFAS, men finder det nødvendigt at påpege en række forhold, som kan have utilsigtede negative konsekvenser for netop de virksomheder, der er mest afhængige af en stabil og kemikaliefri vandforsyning.

1. Tilskudsberettigede modtagere bør udvides (§ 4)

Bekendtgørelsen begrænser tilskud til vandforsyninger, der forsyner mere end én ejendom. Dette udelukker mange virksomheder – herunder tapperier og bryggerier – der anvender egen vandforsyning eller deltager i små, lokale netværk. Da disse virksomheder i mange tilfælde leverer fødevarer til det danske og internationale marked, er det helt afgørende, at de også får adgang til økonomisk støtte til nødvendige beskyttelsestiltag.

Anbefaling: Udvid tilskudsadgangen til at omfatte private erhvervsforsyninger og industribrugere, hvor forsyningsikkerhed og fødevarerikkerhed står på spil.

2. Forebyggende og risikobaserede tiltag skal støttes (§ 5)

Tilskud ydes i udgangspunktet først, når PFAS er målt over eller nær grænseværdier. Dette skaber et incitament til at vente med at handle – i stedet for at sætte tidligt ind, hvor forurening kan forhindres eller standses, før det når indvindingsboringer og taphaner.

Anbefaling: Udvid tilskudsmulighederne til også at omfatte forebyggende tiltag.

3. Kritisk infrastruktur og samfundsvigtig fødevareproduktion bør prioriteres (§ 8)

Bekendtgørelsen prioriterer tilskud udelukkende på baggrund af PFAS-koncentrationer i drikkevandet. Dette risikerer at overse anlæg med særlig samfundskritisk betydning, hvor produktionsstop kan have vidtrækkende økonomiske og forsyningsmæssige konsekvenser – eksempelvis bryggerier og tapperier, der producerer flaskevand fra egen boring eller kilde. Disse anlæg kan få en afgørende rolle i

beredskabssituationer, hvor forsyning af drikkevarer til sundhedssektoren eller andre samfundsrelevante funktioner er nødvendig. Dermed bidrager de direkte til samfundets sundhed og forsyningssikkerhed.

Anbefaling:

Der bør indføres supplerende prioriteringskriterier i tilskudsordningen, herunder:

- forsyningens betydning for fødevareproduktion
- omfanget af befolkning eller industri, der berøres ved forurening

4. Mulighed for hurtig indsats og dispensationer (§§ 6 og 10)

Med faste ansøgningsrunder og krav om detaljerede forundersøgelser kan virksomheder med akutte problemer stå uden handlemuligheder i længere perioder. PFAS-problemer kræver ofte hurtig og resolut handling.

Anbefaling: Indfør mulighed for:

- akutbehandling af sager med påvist PFAS
- løbende ansøgning uden for normale frister ved dokumenteret risiko
- midlertidige løsninger med efterfølgende dokumentation

5. Enklere administration og dokumentationskrav (§ 12)

Kravene til regnskab, revisorerklæringer og detaljeret dokumentation kan være en barriere – især ved mindre eller hastetiltag. For mange virksomheder vil dette udgøre en tung byrde, som kan bremse nødvendige investeringer.

Anbefaling: Differentier kravene efter projektstørrelse og risiko. For mindre projekter bør enkle regnskaber og ledelsesgodkendelse være tilstrækkeligt.

6. Koordinering med bredere indsats mod PFAS i miljøet

PFAS-problematikken kan sjældent løses ved rensning alene. Der er behov for en national strategi, der også fokuserer på "forureningskilder og forebyggelse". Hvis sådanne kilder fortsat er aktive nær kildepladser, risikerer man at rense uden ende.

Anbefaling: Bekendtgørelsen bør ses i sammenhæng med en bredere national indsats mod PFAS, og Miljøstyrelsen bør aktivt inddrage erhvervslivets viden og risikoområder.

7. Bortskaffelse af brugte filtre med opsamlet PFAS kræver ansvarlig håndtering

Det er en konkret og væsentlig bekymring, hvad der sker med de filtre, som anvendes til at fjerne PFAS fra drikkevandet. Når filtrene har opsamlet PFAS-stoffer, bliver de i sig selv til en koncentreret forureningskilde. Det er derfor afgørende, at der findes sikre og kontrollerede metoder til at bortskaffe eller destruere disse filtre, så vi ikke utilsigtet bringer de opsamlede PFAS-stoffer tilbage i miljøet og dermed gentager forureningscyklussen. Det bør vægtes højt, at vi både forebygger yderligere udledning af PFAS og aktivt fjerner de stoffer, der allerede findes i naturen. Indsatsen mod PFAS-forurening må ikke begrænses til kildekontrol alene, men skal også omfatte ansvarlig håndtering og destruktion af opsamlede mængder.

8. Afsluttende bemærkninger

Vi anerkender Miljøstyrelsens vigtige initiativ til at beskytte drikkevandet mod PFAS og støtter intentionen om økonomisk støtte til beskyttelsestiltag. For at sikre, at bekendtgørelsen også reelt beskytter

fødevareproducenter, eksportvirksomheder og kritisk erhverv, opfordrer vi til at indarbejde ovenstående anbefalinger.

Vi stiller os gerne til rådighed for videre dialog om, hvordan vi som branche kan bidrage til en effektiv indsats mod PFAS.

Med venlig hilsen

BRYGGERIFORENINGEN

Lea Kholghi Frederiksen
Miljø-, klima og bæredygtighedschef
lkf@bryggeriforeningen.dk

Fanø Vand A/S
Stadionvej 11 A, 6720 Fanø
Tlf: 2445 0088
E-mail: sb@fanoevand.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Att: Simon Mark Jacobsen

Fanø 3. juni 2025

Udkast til bekendtgørelse om tilskud til vandforsynings beskyttelsesforanstaltninger mod PFAS i drikkevandet – Sagsnr. 2024-10181

Fanø Vand A/S ønsker hermed at fremsætte nedenstående bemærkninger til det fremsendte udkast:

- Vi tolker det fremsendte udkast således, at tilskud til beskyttelsesforanstaltninger kan dække ikke blot vandforsynings fremtidige udgifter men tillige de udgifter der har været afholdt siden kravværdierne til indholdet af PFAS i drikkevandet blev nedsat til 2 nanogram (summen af 4 PFAS) pr. liter.
- Udkastets § 5, stk. 1), 2) og 3) henviser alle til "en taphaneprove udtaget ved forbruger". Vi går ud fra, at en taphaneprove udtaget på vandværket af det vand som sendes ud i drikkevandssystemet fuldt ud, er lige så dækkende.

Baggrund for bemærkningerne

Ved nedsættelsen af kravværdierne i drikkevandsbekendtgørelsen blev det konstateret, at samtlige vandværksboringer på Fanø havde et PFAS-indhold der overskred kravværdien på 2 nanogram/l. Sundhedsmyndighederne stillede krav om at der hurtigt blev etableret et kulfilterrenseanlæg som efterfølgende blev erstattet med et renseanlæg baseret på ionbytterprincippet. Eftersom der ikke er drikkevandsledning fra Esbjerg, var eneste løsning at etablere et renseanlæg, som renser alt vand inden det sendes ud fra vandværket.

Da der er tale om ny og ukendt teknik er levetid og funktionsduelighed ukendt på nuværende tidspunkt. Etableringsprisen var på 5,4 mio. kr.

Det er efterfølgende konstateret, at PFAS-indholdet med stor sandsynlighed skyldes den kystnære beliggenhed og det anses ikke for sandsynligt at, der på Fanø kan findes boringer uden indhold af PFAS. I forhold til den korte tidsfrist Sundhedsmyndighederne stillede til Fanø Vand A/S var der ikke mulighed for at etablere en søledning til Esbjerg. Tidshorizonten for en sådan etablering blev fra Din Forsyning i Esbjerg vurderet til 2,5-3 år og med en estimeret anlæggelsespris på ca. 45 mio. kr.

Med venlig hilsen

Kaj Svarrer
Formand

Susanne Brøner
Administrationschef

Miljø- og Ligestillingsministeriet
ATT.: Simon Mark Jacobsen
simaj@mim.dk
sagsnr.: 2024-10181

DATO: 10. juni 2025
PROJEKTNR.: 3004/4018
ds/HKA/CEL

Høringssvar bekendtgørelse om tilskud til vandforsyningers beskyttelsesforanstaltninger imod PFAS i drikkevand

Bekendtgørelsen fastlægger rammerne for tildeling af tilskud til forebyggelse af PFAS i drikkevand. Tilskudsordningen er en del af den nationale PFAS-handleplan, og der er afsat i alt 110 mio. kr. til formålet i perioden 2025-2027.

Først og fremmest noteres,

- at bekendtgørelsen er udformet, så der kan søges tilskud til allerede afholdte omkostninger der er en følge af at kravværdien for visse PFAS-stoffer blev skærpet i 2021. Det gælder ifølge oplysninger på informationsmøde med Miljøministeriet også driftsomkostninger.
- at der kommer en årlig revision af bekendtgørelsen, så der er mulighed for løbende justeringer efter konkrete erfaringer med denne ansøgningsrunde og ved fokus på andre end de 22 PFAS-stoffer der pt. er nævnt i drikkevandsbekendtgørelsen.

I forhold til den økonomiske regulering forventes, at tilskuddet i henhold til denne bekendtgørelse kan indgå som indtægter i henhold til § 35 stk. 4 i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber (ØR-bekendtgørelsen).

DANVAs øvrige bemærkninger retter sig imod definitioner, tilskudsberettigede udgifter, betingelser for tilskud og prioritering.

Definitioner

Afgrænsningen af PFAS, der er tilskudsberettiget, er begrænset til de stoffer, der pt. er på drikkevandsbekendtgørelsens bilag 2. Det foreslås, at definitionen udvides til også at omfatte øvrige poly- og perflourerede stoffer med tilsvarende egenskaber.

Tilskudsberettigede udgifter

§3 nr. 3 foreslås ændret til: *Etablering af en eller flere forbindelsesledninger til anlæg med tilstrækkelig kapacitet.* Ændringen begrundes i, at nærmeste anlæg ikke nødvendigvis kan levere tilstrækkelig kapacitet, og at der kan være tale om selskaber med brug for mere end en forsyningsledning.

§3 nr. 4: Det foreslås at denne formulering flyttes ned efter §3 nr. 5, så forundersøgelser i forbindelse med fysiske ændringer af forsyningsstrukturen også er tilskudsberettiget.

§3 nr. 5: Ordlyden om ændringer i forsyningsstrukturen formodes også at omfatte etablering af nye kildepladser med en eller flere borer, samt udgifter til nedlæggelse og afmontering af borer/kildepladser.

Betingelser for tilskud

Overordnet foreslås at der indsættes *"eller"* efter hvert punkt, da det formodes at betingelse for tilskud er opfyldt hvis kun et af punkterne i §5 er opfyldt.

Derudover efterlyses, at incitamentet til at være proaktiv understøttes ved tilskudsordningen, så overskridelser af kravværdierne hos forbrugerne undgås. Det foreslås derfor, at betingelsen for tilskud knyttes til verificerede fund af PFAS på boringsniveau, der kan påvirke drikkevandskvaliteten. Således belønnes det forebyggende arbejde med forbruger- og forsyningssikkerhed, som også italesættes i den politiske aftale, der ligger til grund for bekendtgørelsen.

Prioritering

Den foreslåede prioritering omfatter kun niveauet af PFAS i drikkevandet. Det foreslås, at der i kriterierne også indlægges en faktor om erstattelighed, tilsvarende kriterierne for drikkevandsfonden, hvor der i tildelingen lægges vægt på mulighederne for alternativ vandforsyning og fokuseres på strategisk vigtige indvindinger.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

